

Sporen

Nieuwsbrief van de
Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging

Mycologendag 06

08 Hemimycena

Pseudotomentella 11

13 Leptoporus

Lepiota 15

17 Festival

50 jaar mycologie 21

En de vaste rubrieken...

- Editoriaal
- Bib-nieuws
- Activiteitenkalenders
- Nieuwtjes uit recente tijdschriften
- Afdelingsnieuws
- Cartoon

Editoriaal

Geachte leden

Toch mooi dat de natuur ons na de veel te droge zomer een extra lange herfst heeft aangeboden met, toch zeker op het einde, wél paddenstoelen en myxo's. We hebben ook een zeer korte winter achter de rug en de lente lijkt te zijn overgeslagen. Nu ja, hoogstwaarschijnlijk zitten wijzelf er voor iets tussen, dat de seizoenen veranderen.

Gelukkig zijn er nog vaste waarden; onze vrienden van de OVMW verwelkomen ons op 23 maart in Gent waar zij de 28ste Vlaamse Mycologendag organiseren. Mieke Verbeken en haar team zorgen stevast voor een mooie editie van deze dag, die ook bij zijn oorsprong plaatsvond in de Campus Ledeganck van de Universiteit Gent. Ondertussen is deze locatie, inclusief de Onderzoeksgroep Mycologie, grotendeels in een modern jasje gestoken. Er zijn nog renovatiewerken bezig in het gebruikelijke auditorium en daarom mogen we plaatsnemen in een andere, veel grotere zaal, dus plaats genoeg voor iedereen. Ik hoop dat u talrijk aanwezig zal zijn, vooral uit interesse voor de presentaties waar de sprekers hun hart en ziel in gestoken hebben.

Ik maak met evenveel plezier reclame voor de extra dikke Sterbeeckia nummer 35 die binnenkort zal uitkomen. Omdat deze aflevering opgedragen is aan André de Haan, die nu reeds meer dan 50 jaren zeer actief mycologie beoefent in onze vereniging, is het één van de mooiste én meest gevarieerde edities ooit geworden. Ik dank iedereen die hieraan heeft meegewerkt, in het bijzonder André De Kesel, voor de redactie, en Pascale Holemans, voor de lay-out.

Sporen is in de loop van de jaren, met de standvastige redactie van Danny Minnebo en de vele interessante bijdragen van onze leden, verder uitgegroeid tot veel meer dan een nieuwsbrief met een evenwichtige mix van populairwetenschappelijke artikels en verenigingsnieuws. Ik wens u veel leesgenot toe.

Myriam de Haan

voorzitter KVMV

Excursiekalender

D = dagexcursie, V = voormiddag, N = namiddag

Deelname aan een activiteit geschiedt op eigen verantwoordelijkheid.

Voor **AMK** is het uur van samenkomst steeds **9.45 uur**, tenzij anders vermeld. De aangeduide reisweg geldt bij vertrek vanuit Antwerpen. Enkel deelnemen aan de namiddagexcursie is mogelijk na afspraak met de contactpersoon.

Voor **OVMW** is het uur van samenkomst bij excursies steeds **9.30 uur**, tenzij anders vermeld.

Voor **ZWAM** is de afspraak ter plaatse telkens te **9.30 uur** (D en V) of **14.00 uur** (N).

Reeds door de afdelingen vastgelegde excursies tot eind juni

zondag 07-04-2019 - ZWAM (N)

Egenhovenbos te Heverlee

Vertrek om 14.00 u. op het einde van de Kapeldreef; inrijden via Celestijnenlaan. Leiding: Georges Buelens (0471 20 50 14)

zaterdag 13-04-2019 - AMK (V)

Sint-Annabos te Antwerpen-Linkeroever

Vertrek om 9.45 u. aan de hoek August Vermeylenlaan/ Charles de Costerlaan te 2050 Linkeroever Antwerpen. Leiding: André de Haan (03 666 91 34 of 0486 63 94 67).

zondag 14-04-2019 - ZWAM (N)

Ralisbroek Tielt-Winge

Vertrek om 14.00 u. op de parking bij Huize Hageland, Oudepastoriestraat te Tielt-Winge. We gaan op zoek naar voorjaarssoorten; laarzen zijn noodzakelijk.

Leiding: Georges Buelens (0471 20 50 14).

zaterdag 27-04-2019 - AMK (V)

Lovenhoek te Pulderbos

Vertrek om 9.45 u. aan de kerk van Pulderbos. Leiding: Peter Van der Schoot (0476 095 061).

zaterdag 27-04-2019 - OVMW (V)

Brakelbos te Brakel

Naast de voorjaarszwammen kunnen we hier ook de voor-

jaarsoudbosflora bewonderen. Bijeenkomst aan de kerk van Oprakel. Contact: Nathan Schoutteten (0495 11 38 16).

zaterdag 04-05-2019 - OVMW/KVMV (V)

De **Hemelse Rij** en **Donkmeer** te Berlare (Overmere)

Afspraak om 9.30 u. aan de Bareltonkkapel (Kappelleplein, Berlare).

Contact: Glen Dierickx (0485 69 18 39).

zaterdag 18-05-2019 - AMK (V)

Blaasveldbroek te Willebroek

Vertrek om 9.45 u. op de parking van BLOSO-centrum Hazewinkel, Steenweg op Heindonk 20-22 te 2830 Willebroek. Leiding: André de Haan (03 666 91 34 of 0486 63 94 67).

zaterdag 18-05-2019 - OVMW (V)

1000-soortenweekend, Kalkense Meersen

Natuurpunt-afdeling Scheldeland organiseert ter gelegenheid van de voorstelling van hun boek over de Meersen een 1000-soortenweekend, waaraan we met onze gevonden soorten een bijdrage leveren. Samenkomst aan de kerk van Uitbergen (Veerstraat 14) om 9.30 u.

Contact: Danny Minnebo (0478 82 87 81).

zaterdag 01-06-2019 - AMK (V)

Langdonken te Herselt

Vertrek om 9.30 u. aan de kerk van Herselt. Bereikbaar via

E313, afrit 22 Olen, dan N152 richting Olen en Zoerle Parwijs, Herselt. Laarzen noodzakelijk. 's Middags kunnen meegebrachte boterhammen genuttigd worden, verse soep en een kleine snack zijn er te verkrijgen.

Leiding : Jos Volders (0497 66 62 84).

zaterdag 15-06-2019 - AMK (V)

Winkelsbroek of omgeving (Turnhout)

Vertrek om 9.45 u. vanop de parking van de basisschool Sint-Pieter-Zevendonk, Kapelweg 56, 2300 Turnhout. (Dat is 50 m links van het gekende rondpunt in Zevendonk, Turnhout)

Bereikbaar vanuit Antwerpen via de E313, afrit 24 Turnhout-Centrum. Einde afrit rechtsaf richting Geel/Kasterlee N19 Steenweg op Diest. Neem eerste afslag rechts (onderaan de brug) Tielendijk. Aan rotonde 3e afslag Kapelweg, parking ligt

50 m verder aan de rechterkant.

Na de excursie kunnen vanaf 13.00 u. meegebrachte boterhammen genuttigd worden in café Den Tijl.

Leiding : Staf Elsermans en Swat Bartholomeeusen (0496 06 26 16).

zaterdag 29-06-2019 - AMK (V)

Cleydael te Aartselaar

Vertrek om 9.45 u. op de parking, Cleydaellaan 36 te Aartselaar. Op de A12, komende van Antwerpen, afslaan richting Hemiksem aan de MacDonalds (tijdig de buitenbaan nemen).

Na de lichten en het golfterrein kom je aan het kasteel (rechterkant). Ter hoogte van het kasteel, in de bocht, sla je linksaf de Eikendreef in. Een beetje verder links is de parking.

Leiding: Judith De Keyser (0495 69 89 50).

Educatieve bijeenkomsten

De bijeenkomsten (W) in **Gent** gaan door om 10.00 uur (tot ten laatste 16.00 uur) bij de Onderzoeksgroep Mycologie van de Universiteit Gent, K.L. Ledeganckstraat 35, 2^e verdieping. De toegang is het gemakkelijkst via de plantentuin. De microscopie-avonden beginnen om 19.30 uur ; gebruik 's avonds de hoofdingang.

De bijeenkomsten in **Antwerpen** gaan door in de Bioruimte van de UAntwerpen, Campus Drie Eiken (gebouw Gouverneur Andries Kinsbergen), GPS-adres: Fort VI-straat te Wilrijk (tegenover gebouw G). Vóór iedere vergadering (behalve bestuurlijke vergaderingen) is er vanaf 19.30 uur gelegenheid om boeken uit de bibliotheek te ontlenen. Het opstellen van de microscopen voor praktijklessen en mycologische werkgroepavonden gebeurt bij voorkeur vóór 20.00 uur zodat de sessies vlot kunnen beginnen. De bib is steeds gesloten de 4^e dinsdag van de maand.

De ZWAM-bijeenkomsten in **Diest** gaan door van 19.00 tot 22.00 uur in het Bezoekerscentrum van het Webbekomsbroek, Omer Vanoudenhovelaan 48 te Diest.

dinsdag 02-04-2019 - AMK (A)

Cursus Myxomyceten: Stemonitales

Deze les gaat door ter vervanging van de geannuleerde les op 22/1/2019. Vanaf 19.00 u. kunnen de microscopen opgesteld worden; de les start om 19.45 u.

Leiding: Myriam de Haan.

maandag 08-04-2019 - ZWAM (N)

Educatieve bijeenkomst ZWAM te Diest

Mogelijkheid om onder begeleiding van ervaren mycologen, met eigen microscoop en vondsten, aan determinatie te

doen. De bibliotheek is dan open voor het gebruik van determinatiewerken van 13.30 tot 16.30 u. LET OP: vakantie!

dinsdag 09-04-2019 - AMK (A)

Cursus Myxomyceten: herhalingsles

Vanaf 19.00 u. kunnen de microscopen opgesteld worden; de les start om 19.45 u.

Leiding: Myriam de Haan.

dinsdag 16-04-2019 - AMK (A)

Boletales (1) - voordracht

Algemene inleiding en bespreking van de determinatiekenmerken. Toelichting bij de sleutels van FAN7. Van 19.45 - 21.45 u.

Leiding: Lieve Deceuninck

dinsdag 23-04-2019 - ZWAM (A)

Educatieve bijeenkomst ZWAM te Diest

Mogelijkheid om onder begeleiding van ervaren mycologen, met eigen microscoop en vondsten, aan determinatie te doen. De bibliotheek is dan open voor het gebruik van determinatiewerken vanaf 19.00 u.

dinsdag 23-04-2019 - KVMV (A)

KVMV-bestuursvergadering

KVMV-bibliotheek gesloten.

zaterdag 27-04-2019 - ZWAM (N)

Algemene vergadering ZWAM

Welkom om 14.30 u. op Alvinenberg, Gaston Feremanslaan Heverlee. Zie uitnodiging in dit nummer van Sporen.

dinsdag 30-04-2019 - AMK (A)

Bullerdrop, sporenejectie bij basidiomyceten

Voordrachtavond om 20.00 u. door Staf Persoons.

maandag 06-05-2019 - ZWAM (A)

Educatieve bijeenkomst ZWAM te Diest

Mogelijkheid om onder begeleiding van ervaren mycologen, met eigen microscoop en vondsten, aan determinatie te doen. De bibliotheek is dan open voor het gebruik van determinatiewerken vanaf 19.00 u.

dinsdag 07-05-2019 - AMK (A)

Determinatieavond met les microscopische technieken.

Het thema wordt bepaald aan de hand van de aanwezige exemplaren of exsiccaten.

Van 19.30 - 22.00 u., microscopen kunnen vanaf 19.00 u. opgesteld worden. Leiding: gevorderde leden.

dinsdag 07-05-2019 - KVMV (A)

KVMV-redactieraad voor Sporen

dinsdag 14-05-2019 - AMK (A)

Stuurgroepvergadering

Alle leden zijn welkom bij de bespreking van de AMK-werking. Enkele agendapunten zijn: startcursus, educatieve avonden en projectwerking.

Aanvang 20.00 u.

maandag 20-05-2019 - ZWAM (A)

Educatieve bijeenkomst ZWAM te Diest

Mogelijkheid om onder begeleiding van ervaren mycologen, met eigen microscoop en vondsten, aan determinatie te doen. De bibliotheek is dan open voor het gebruik van determinatiewerken vanaf 19.00 u.

dinsdag 21-05-2019 - AMK (A)

Psathyrella's te velde en onder de microscoop (1)

Bijzondere aandachtspunten in functie van het determineren. Aansluitend practicum. Van 19.30 - 21.45 u., microscopen kunnen vanaf 19.00 u. opgesteld worden.

Leiding: Hugo De Beuckeleer.

dinsdag 28-05-2019 - AMK (A)

Boletales (2) - practicum

Vervolg toelichting bij de sleutels (FAN7) + practicum.

Van 19.45 - 21.45 u., microscopen kunnen vanaf 19.00 u. opgesteld worden.

Leiding: Lieve Deceuninck

maandag 03-06-2019 - ZWAM (A)

Educatieve bijeenkomst ZWAM te Diest

Mogelijkheid om onder begeleiding van ervaren mycologen, met eigen microscoop en vondsten, aan determinatie te doen. De bibliotheek is dan open voor het gebruik van determinatiewerken vanaf 19.00 u.

dinsdag 04-06-2019 - AMK (A)

Corticiaceae (1): Trechispora

Overzicht kenmerken van de meest voorkomende soorten. Belichten van enkele gelijkende kenmerken van soorten uit andere genera die soms voor verwarring zorgen. Toelichting

bij de sleutel + practicum. Van 19.45 - 21.45 u., microscopen kunnen vanaf 19.00 u. opgesteld worden.

Leiding: Greet Van Autgaerden

dinsdag 11-06-2019 - AMK (A)

Corticiaceae (2): Hyphodontia s.l.

Overzicht kenmerken van de meest voorkomende soorten.

Toelichting bij de sleutel + practicum.

Van 19.45 - 21.45 u., microscopen kunnen vanaf 19.00 u. opgesteld worden.

Leiding: Greet Van Autgaerden

maandag 17-06-2019 - ZWAM (A)

Educatieve bijeenkomst ZWAM te Diest

Mogelijkheid om onder begeleiding van ervaren mycologen, met eigen microscoop en vondsten, aan determinatie te doen. De bibliotheek is dan open voor het gebruik van deter-

minatiewerken vanaf 19.00 u.

dinsdag 18-06-2019 - AMK (A)

Psathyrella's te velde en onder de microscoop (2)

Vervolg van 21 mei. Vergelijking sleutels Kits van Waveren / Örstadius & Knudsen (Funga Nordica). Aansluitend practicum. Van 19.30 - 21.45 u., microscopen kunnen vanaf 19.00 u. opgesteld worden.

Leiding: Hugo De Beuckeleer.

dinsdag 25-06-2019 - AMK (A)

Determinatieavond met les microscopische technieken op vers materiaal

Het thema wordt bepaald aan de hand van de aanwezige exemplaren.

Van 19.30 - 22.00 u., microscopen kunnen vanaf 19.00 u. opgesteld worden. Leiding: gevorderde leden.

28^e VLAAMSE MYCOLOGENDAG

op zaterdag 23 maart 2019, Universiteit Gent

Georganiseerd door de OVMW en de Onderzoeksgroep Mycologie

Locatie

Universiteit Gent, campus Ledeganck, auditorium 2, Ledeganckstraat 35, 9000 Gent (op wandelafstand van het station Gent-Sint-Pieters).

Bereikbaarheid

Alle informatie over hoe u de campus kunt bereiken via het openbaar vervoer of per wagen, vindt u op:

<https://www.ugent.be/we/nl/diensten/ipvw-ices/contact/locaties/ledeganck>.

- 9.30 u. *Ontvangst met koffie of thee*
- 10.00 u. *Verwelkoming*
- 10.05 u. Buizen en het betere (biologische) loodgieterswerk - De hyfe Jan Rammeloo
- 10.45 u. Mycologische diversiteit in tropisch Afrika ondergronds benaderd Eske De Crop
- 11.25 u. Vijftig tinten bruin: *Cortinarius* secties "*Incrustati*", "*Hydrocybe*" en "*Hinnulei*" Glen Dierickx
- 12.00 u. *Groepsfoto*
- Middagpauze/lunch*
- 13.30 u. Algemene ledenvergadering KVMV
- 14.00 u. Merkwaardige ascomyceten waargenomen in 2018 Bernard Declercq
- 14.45 u. May we present: Twee nieuwe heterobasidiomyceten uit Vlaanderen en
toekomstperspectieven in deze groep Nathan Schoutteten
- 15.00 u. Nieuwe of bijzondere vondsten voor Vlaanderen in 2018 Diverse sprekers
- 15.30 u. Slotwoord Myriam de Haan
- 15.35 u. *Gelegenheid tot afsluitende babbel met een drankje*

Lunch

Voor de lunch zijn er broodjes te verkrijgen met koffie/thee en soep. Alles moet besteld worden vóór 18 maart.
Zie ook volgende pagina.

Iedereen is van harte welkom!

Zaterdag 23 maart 2019 - lunch

Van 12.00 uur tot 13.30 uur kan je genieten van ons lunchaanbod.

Er is een keuze aan verse ovenbroodjes, belegd met:

- a. brie met truffelvulling – honing – rucola
- b. avocado – zalm – tuinkers
- c. feta kaas – champignons – komkommer
- d. veggie: worteltapenade – mozzarella – kastanjechampignon
- e. avocado-eiersalade – tomaat – kippenwit

Prijzen:

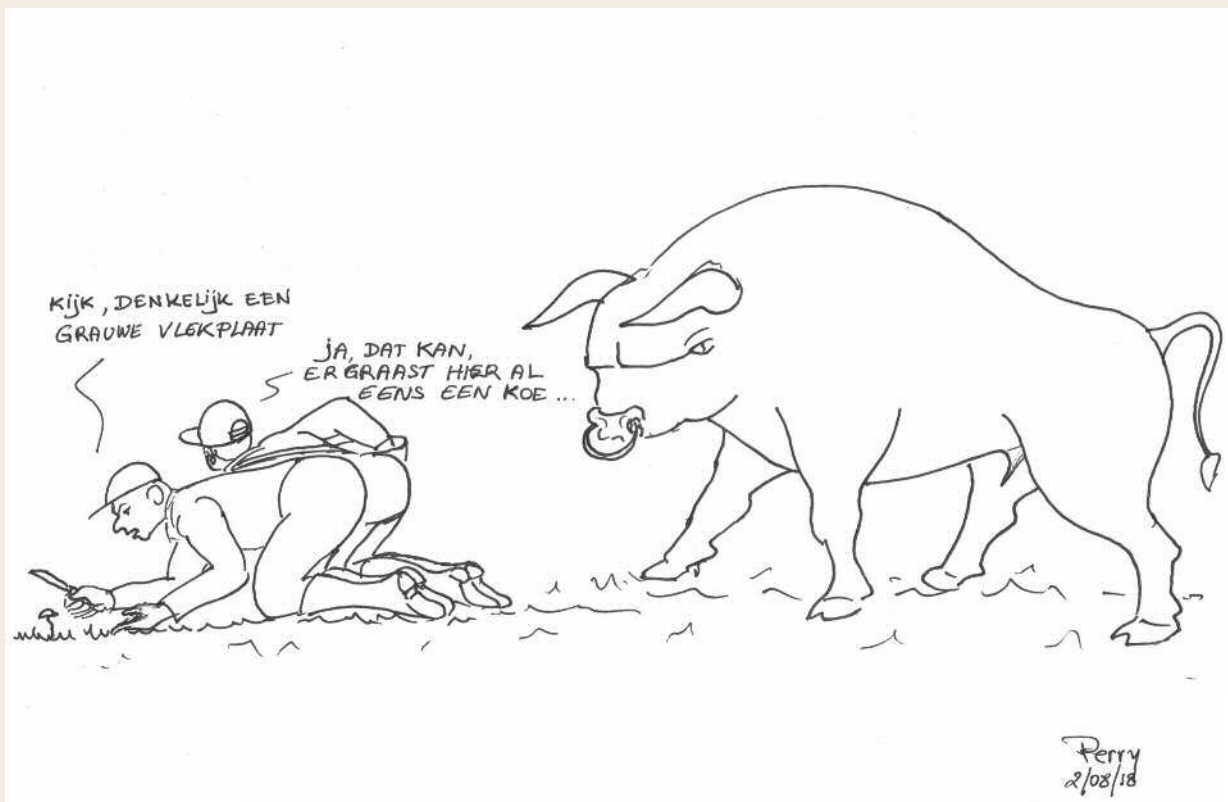
- 1 belegd ovenbroodje a/b/c/d/e: 3,00 euro.
- 3 belegde ovenbroodjes naar keuze + een soepje: 10,00 euro.

Stel je menu samen en geef het door vóór 18 maart 2019 d.m.v. een mailtje naar rosette.heynderickx@ugent.be; schrijf dan ook het juiste bedrag over naar

Rosette Heynderickx
IBAN BE39 0001 0364 6419
BIC BPOTBEB1

Koffie, thee, soep, frisdranken en lekkere abdijbierjes zijn verkrijgbaar tijdens de lunch en als afsluiter.

Grinniken met mycologen (Staf Persoons)

Witte gladsteelmycena (*Hemimycena pseudogracilis*),

een zeldzame soort?

Lucrèse Vannieuwerburgh - vannieuwerburgh.lucrese@skynet.be

Fig. 1: Witte gladsteelmycena (*Hemimycena pseudogracilis*)

Het was halfweg augustus 2006 en we hadden een lange regenperiode achter de rug. Dit leek ons een goed moment om op zoek te gaan naar hemimycena's in het provinciedomein De Gavers, Harelbeke-Deerlijk. Ons voorgevoel had ons niet bedrogen want we vonden inderdaad een aantal witte paddenstoeltjes in groepjes en alleenstaand op oude, afgehakte takken van rozen (*Rosa* sp.). Macro- en microscopisch onderzoek leidde ons naar Witte gladsteelmycena (*Hemimycena pseudogracilis* - fig. 1). Het werd onze eerste vondst van deze soort die zich laat herkennen door een vrij gladde steel, zeer goed ontwikkelde lamellen, diverticulate hoedhuidhyfen en het ontbreken van cheilo- en pleurocystiden. Euforisch als we waren, keerden we naar de locatie terug. Het was lonend: we zagen nog meerdere vruchtlichaampjes, niet enkel op de takken van rozen maar ook verspreid in de nabije buurt op wortels van Geel nagelkruid (*Geum urbanum*), op boven de grond uitstekende wortels van Es (*Fraxinus excelsior*) en op

een oude afgevalen noot van hazelaar (*Corylus avellana*) (fig. 2).

De determinatie werd bevestigd door Leo Noten. Later vonden we de soort ook nog op twee locaties in Noord-Frankrijk.

Antonín & Noordeloos (2004) hebben Witte gladsteelmycena (*Hemimycena pseudogracilis*) geplaatst in *H. sect. Omphaliariae* (Kühner) waarin ook Smeerwortelmycena (*Hemimycena candida*), Kleinste schijnmycena (*Hemimycena pseudogibba*) en Nitreuze stinkmycena (*Hemimycena nitriolens*) thuishoren (Vannieuwerburgh 2016, 2017). De soorten van deze

Fig 2: Witte gladsteelmycena op roos (1), Geel nagelkruid (2) en hazelnoot (3).

sectie zijn omphalioïde, gewoonlijk helemaal wit en hebben alle aflopende lamellen die soms tot ribbeltjes gereduceerd zijn.

Witte gladsteelmycena - *Hemimycena pseudogracilis* (Kühner & Maire) Singer

Fig. 3: Hoeden

Fig. 4: Lamellen

Fig. 5: Stelen

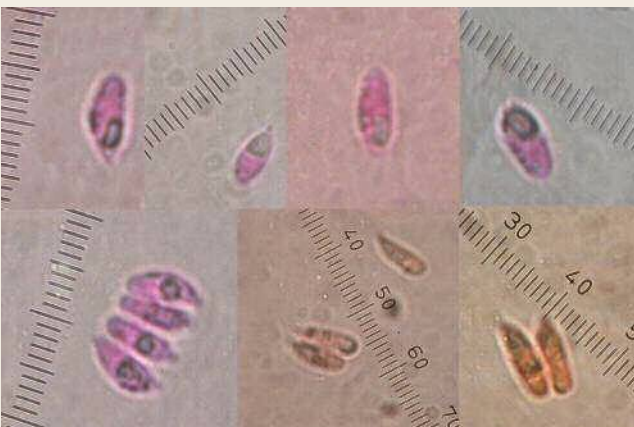

Fig. 6: Sporen

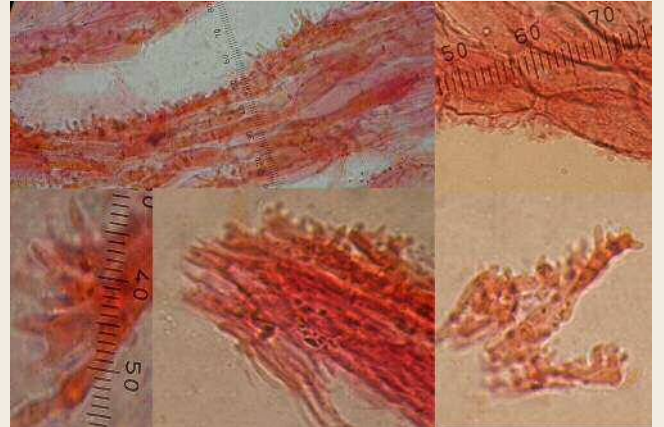

Fig. 7: Pileipellis

Beschrijving

Hoed tot 6 mm diam., eerst wit, later vaak met ivoortint, omphalioïde, klokvormig, hemisferisch met gewoonlijk een opvallende papil, glad of bijna glad, hygrofaan, doorschijnend gestreept; rand vaak rafelig, opkrullend (fig. 3).

Lamellen L=10-12, l=0-2, vrij dik en wijd uiteen, meestal goed ontwikkeld en soms tot de hoedrand reikend, breed aangehecht tot sterk aflopend (fig. 4).

Steel tot 25 mm lang, zo goed als glad, bovenaan licht be-rispt, vooral bij jonge exemplaren onderaan verbreed, vastgehecht op het substraat met duidelijke vezels.

Sporen 7,5-9,5(10) x (2,5)3-4 µm, Q=2,8, subcilindrisch, sub-fusoïde, lacrymoïde, inamyloïde, opvallend vaak in groepjes van 2 of 4 (fig. 6).

Basidia 4-sporig, 23-32 x 6-7 µm

Pileipellis een cutis met diverticulate hyfen (fig. 7).

Pileocystiden niet waargenomen.

Stipitipellis een cutis bestaande uit gladde hyfen.

Caulocystiden weinig talrijk, tot 40 µm lang en 7,5 µm breed, erg onregelmatig van vorm, clavaat, lageniform, sub-fusoïde, soms haakvormig gebogen, verspreid over gans de steellengte, ook in een cluster, licht dikwandig (fig. 8).

Gespen aanwezig.

Ecologie

Witte gladsteelmycena werd eerst gevonden op het Provinciedomein De Gavers, Harelbeke (E2 23 44 op 14-08-2006) groeiend op vergane takken van Roos (*Rosa* sp.), op een oude afgevallede noot van hazelaar (*Corylus avellana*), Geel nagelkruid (*Geum urbanum*), wortels van Es (*Fraxinus excelsior*), maar later ook op naalden van den (*Pinus*) (Frankrijk,

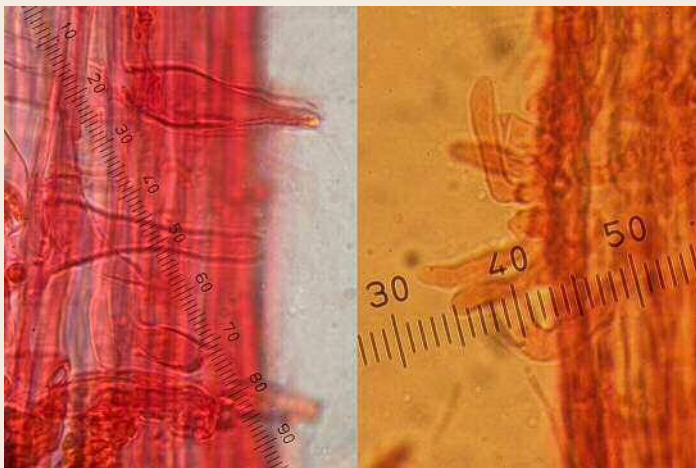

Fig. 8: Caulocystiden

Baai van de Somme, 28-10-2014) en op mos en een takje van loofhout tussen brandnetels (*Urtica dioica*) (Frankrijk, Dunes de St Frieux, 7-10-2015). Dit is in tegenstelling met Arnolds & van den Berg (2013), Meusers (1985) en Læssøe & Elborne (2008) die aangeven dat de soort in naaldbossen voorkomt. Kühner (1938) heeft het over dennennaalden, Romagnesi (1992) daarentegen over 'feuilles mortes d'arbres non résineux'.

Fenologie

Bij Antonín & Noordeloos (2004) lezen we dat de soort verschijnt in de periode van juni tot november. Wij vonden de Witte gladsteelmycena (*Hemimycena pseudogracilis*) in de maanden augustus en oktober.

Status

De soort staat niet vermeld in de Standaardlijst van Basidiomycota en Myxomycota van Vlaanderen en het Brussels gewest (2006). Bij nieuwe vondsten is microscopie en herbariummateriaal zeker gewenst. In FUNBEL staan 4 waarnemingen genoteerd, waaronder 2 van De Gavers, Harelbeke (E2 23 44), aangegeven door Leo Noten die de determinatie van deze soort bevestigde. Ook volgens Arnolds & van den Berg (2013) is de soort zo zeldzaam en kritisch dat microscopie en goed gedroogd collectiemateriaal gewenst zijn. De NMW Verspreidingsatlas geeft 2 meldingen.

Ook voor mij, voortgaande op de weinige persoonlijke vondsten, is Witte gladsteelmycena (*Hemimycena pseudogracilis*), tot nu toe, eerder een zeldzame soort.

Dubbelgangers

Witte gladsteelmycena (*Hemimycena pseudogracilis*) kan gemakkelijk verward worden met Smalspoormycena (*Hemimycena gracilis*). Deze laatste heeft echter cheilocystiden en smallere sporen met $Q > 3$. De sterk aflopende lamellen doen ook denken aan de Witte stinkmycena (*Hemimycena delectabilis*) die echter een nitreuze geur en cheilocystiden heeft.

Opmerking

De steel van Gladsteelmycena is, volgens onze waarnemingen, niet zo glad als de naam laat vermoeden. Op zicht oogt hij wel glad, maar als we hem onder vergroting bekijken, bemerken we toch wel verspreide cystiden. Bij Smalspoormycena (*Hemimycena gracilis*) echter zijn deze opvallend talrijker.

Literatuur

Arnolds E. & van den Berg A. (2013). Beknopte Standaardlijst van Nederlandse Paddenstoelen, Nederlandse Mycologische Vereniging. 287 pp.

Index fungorum

<http://www.speciesfungorum.org/names/names.asp>

Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging: FUNBEL-database, Adm. E. Vandeven - <http://kvmv.be/index.php/soortenlijst> - (30-10-2018)

NDFV Verspreidingsatlas Paddenstoelen (30-10-2018), <https://www.verspreidingsatlas.nl/paddenstoelen>

Antonín V. & M.E. Noordeloos (2004). A monograph of the genera *Hemimycena*, *Delicatula*, *Fayodia*, *Gamundia*, *Myxomphalia*, *Resinomycena*, *Rickenella* and *Xeromphalina*. IHW-Verlag, Eching. 279 pp.

Vannieuwerburgh, L. (2016). Zoektocht naar Varenmycena (*Mycena pterigena*) levert Kleinste schijnmycena (*Hemimycena pseudogibba*) op. KVMV. *Sporen* 9-2: 16-18.

Vannieuwerburgh, L. (2017). De Nitreuze schijnmycena (*Hemimycena nitriolens*) en brandnetelsoep. KVMV. *Sporen* 10-4: 5-9.

Walley R. & Vandeven E. (2006). Standaardlijst van Basidiomycota en Myxomycota van Vlaanderen en het Brussels Gewest, Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 143 p.

Verrassende vondsten kort toegelicht (5)

Elk jaar vinden we tijdens onze talrijke excursies een groot aantal nieuwe soorten voor Vlaanderen naast heel zeldzame soorten en soorten die al tientallen jaren uit onze lijsten verdwenen zijn. Deze verrassende vondsten komen zelden in beeld, soms voor een beperkt publiek op een bijzondere vondsten-avond of op de jaarlijkse mycologendag. In deze rubriek willen we deze soorten een gezicht geven via een korte beschrijving, een beknopte literatuuropgave en enkele foto's.

Pseudotomentella atrofusca – Zwartbruin rouwvliesje

Marc Detollenaere - marc.dt@skynet.be

Vorige maand was ik met Hugo Ruysseveldt op stap in het domein Cabour in Adinkerke voor onze driemaandelijke inventarisatieronde. Dit natuurgebied van 89 hectare vlakbij de grens met Frankrijk is het oudste duinengebied van de Belgische kust en wordt beheerd door het ANB. Het bestaat uit grotendeels ontkalkte duinen met centraal een bebost gedeelte met dominantie van populier. We hadden juist de eerste vriesnacht achter de rug waardoor we beslisten ons te focussen op ascomyceten en korstzwammen. Op een van de vele stronken van populier in het gebied vonden we op ontschorst hout een donkergrijze resupinate korstzwam die als een velletje van het substraat kon verwijderd worden. Macroscopisch deed het geen belletje rinkelen, maar na microscopisch onderzoek bleek het te gaan om het Zwartbruin rouwvliesje, *Pseudotomentella atrofusca* M.J. Larsen.

Beschrijving

Macroscopie

Het vruchtlichaam is resupinaat zonder enige neiging om hoedjes te vormen of op te krullen aan de rand en voelt wat viltig aan; de totale grootte was ongeveer 7 × 3 cm en de dikte slechts 1 mm. De rand van het vruchtlichaam is lossier dan het centrum en bestaat uit zeer fijne rhizomorfen (bundels van samengeklitte hyfen). Na drogen komt het vruchtlichaam gemakkelijk als een pelletje los van het substraat. De algemene kleur is donkergrijs met lokaal een kastanjebruine tint. De blekere randzone is mooi afgeleid (foto 1). Het subiculum is bruin van kleur.

Foto 1: *Pseudotomentella atrofusca*

Foto 2: Cylindrische basidiën met 4 sterigmata

Microscopie

Het hyfensysteem is duidelijk dimitisch met dunwandige, hyaliene, generatieve hyfen zonder gespen en dikwandige gele skelethyfen. De onrijpe basidia zijn duidelijke

lijk gesteeld in tegenstelling tot de 4-sporige, rijpe basidia die cilindrisch zijn met afmetingen tot $60 \times 8 \mu\text{m}$ (foto 2). Alle sporen zijn subglobuleus tot globuleus met een diameter tussen $5,5$ en $7 \mu\text{m}$ en zijn grof wrattig. Vele wratten blijken bovendien gevorkt aan de top (foto 3). Gebruik van KOH zorgt voor een zeer opvallende, grasgroene verkleuring van de zone rond de subhymenale hyfen (foto 4).

Determinatie

Met Hansen & Knudsen (1997) belandde ik vrij snel in de orde van de Thelephorales. De combinatie van wrattige sporen (met vaak gevorkte wratjes) en sphaeropedunculate onrijpe basidia leidde met de sleutel in Stalpers (1993) vlot naar het genus *Pseudotomentella*. De aanwezigheid van skelethyfen sloot de meest voorkomende soort in Vlaanderen, *P. tristis*, uit. De andere bij ons gekende soort, *P. flavovirens*, heeft een totaal verschillend kleurenpalet met een subiculum dat donkerder kleurt dan het hymenium en heeft ook grotere sporen. De kleur van het hymenium in combinatie met de groenverkleuring in 5 % KOH gaf uiteindelijk de doorslag. De determinatie werd bevestigd door Greet Van Autgaerden en Nathan Schouffeten.

Exsiccaat: *Pseudotomentella atrofusca*; 2018;
Cabourduinen; MD18/012 (pers. herb. Detollenaere)

Voorkomen

In de Standaardlijst (Walley & Vandeve, 2006) wordt *P. atrofusca* niet vermeld. Ook in FUNBEL of Meise vind ik geen vondsten terug waardoor ik er van uitga dat het hier om een nieuwe soort voor Vlaanderen gaat. De Verspreidingsatlas van de Paddenstoelen in Nederland vermeldt de soort als zeer zeldzaam, met slechts 1 waarneming uit de provincie Groningen. De meeste auteurs beschouwen *P. atrofusca* als saprotroof op naaldhout, terwijl Stalpers zowel naaldhout als loofhout als substraat vermeldt.

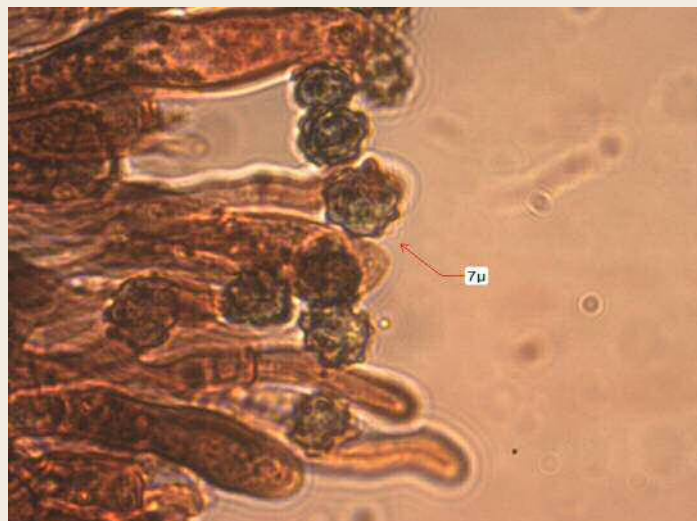

Foto 3: Sporen met gevorkte wratten

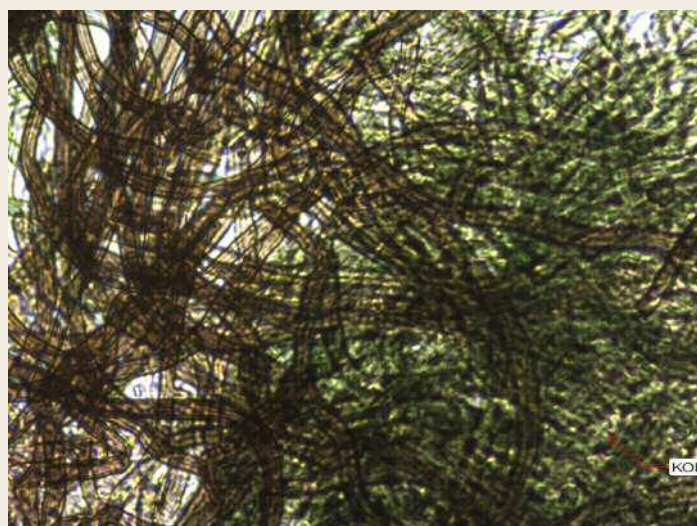

Foto 4: De groene KOH-reactie

Literatuur

- Hansen L. & Knudsen H. (1997). Nordic Macromycetes Vol 3. Nordsvamp. Copenhagen. 444 pp.
- Stalpers J. (1993). The Aphyllophoraceous Fungi I. Keys to the Species of the Thelephorales. *Studies in Mycology* 35: 1-168. Baarn.
- Walley R. & Vandeve E. (red.) (2006). Standaardlijst van Basidiomycota en Myxomycota van Vlaanderen en het Brussels Gewest. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 2006 (27). Brussel. 143 pp.

<https://www.verspreidingsatlas.nl/0385040>

Leptoporus mollis – Zachte kaaszwam

Diane Thora - thoradiane@gmail.com

Vind- en standplaats

Rond 1895 werden de meeste bomen op het landgoed Bokrijk (Genk) gekapt ten gevolge van financiële moeilijkheden door de bouw van het kasteel. In 1897 lieten nieuwe eigenaars 80 hectare van het domein herbebossen. Een tweede bebossingsperiode dateert van kort na de Tweede Wereldoorlog. Eeuwenoude bomen zijn er bijgevolg niet meer te vinden. Grote delen van het domein zijn doorsneden door dreven in bosverband. In één van de douglasdreven stond tot 2011 een statige Grove den met een stamomtrek van 3 meter. Deze 'Koningsden' was een waardige uitzondering die aan de boskap was ontsnapt. De ramp die plaatsvond tijdens het Pukkelpopfestival van augustus 2011, richtte ook in Bokrijk een grote ravage aan. Tientallen bomen sneuvelden waaronder deze majestueuze Koningsden. Als je de jaarringen telt, dan blijkt dat deze den ongeveer 180 jaar oud werd. De dikke boom blijft liggen in het bos en zorgt zo voor een thuis voor heel wat insecten en zwammen; én voor amateurmycologen!

In september 2017 trok een wittig, zachtroze hoedje op de kale, liggende stam mijn aandacht. Ik vroeg Gut Tilkin of zij het microscopisch wilde nakijken en zij kwam uit bij *Leptoporus mollis* (Pers.:Fr.) Quél., Zachte kaaszwam.

Beschrijving

Macroscopisch

Het vruchtlichaam van *L. mollis* is zacht van structuur en vormt consolevormige hoedjes. Deze zwam kan ook resupinate groeivormen hebben, maar dat fenomeen

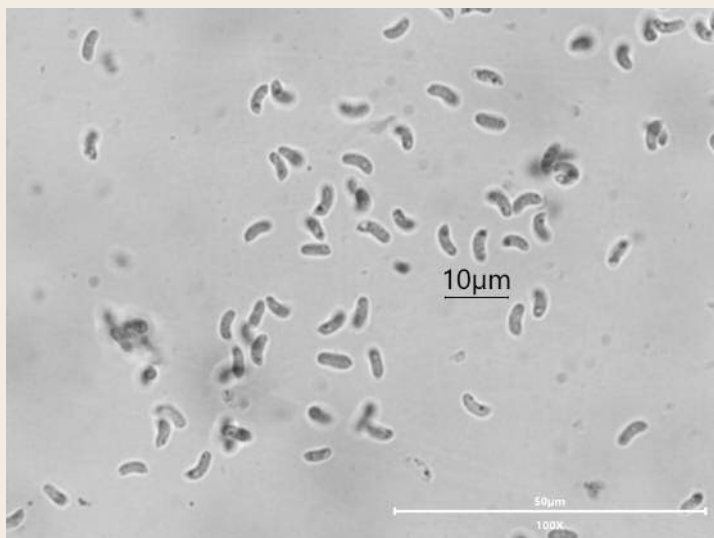
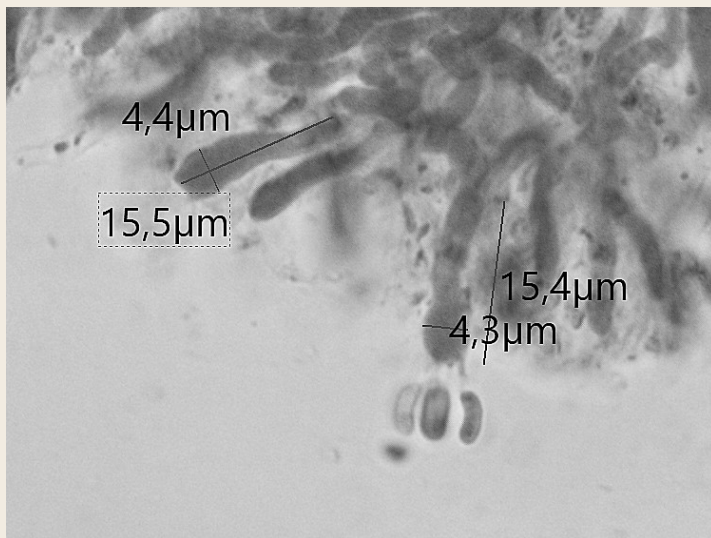
Foto 1: *Leptoporus mollis* - Zachte kaaszwam

lijkt zeldzamer. De vondst in Bokrijk bestond uit 2 resupinate vruchtlichamen aan de onderkant van de liggende stam (2018) en één console-vormig niet-gezoneerd hoedje aan de bovenkant (2017, 2018), met een breedte van 3-4 cm en een hoogte van 2 cm.

De bovenzijde is bij jonge exemplaren wittig met een zweem van roze (foto 1). Bij druk en bij rijping kleurt de zwam feller roze tot bruin-purper. Het oppervlak is kaal tot zwak tomenteus (behaard). De onderzijde is eveneens wittig met roze schijn; de poriën zijn rond tot hoekig, 3-4 per mm.

Microscopisch

Het hyfensysteem is monomitisch, zonder gespen. De gladde, hyaliene sporen zijn allantoïde en hebben meestal 2 druppels (foto 2). De afmetingen zijn 4,7-5,7 × 1,4-2,0 µm. De hyfen en de sporen zijn noch amyloïde noch dextrinoïde. De basidiën zijn clavaat, 14,2-19,1 × 4,0-4,4 µm, met aan de basis eenvoudige septen en met 2-4 sterigmata (foto 3). Cystiden ontbreken.

Foto 2: *Leptoporus mollis* - sporenFoto 3: *Leptoporus mollis* - basidiën met sterigmen

Determinatie

De eerste indruk was dat het ging om een *Oligoporus*. De roze kleur deed denken aan de zeldzame *Oligoporus placenta* (die na moleculaire analyse ingedeeld werd bij het geslacht *Rhodonia*). Door het ontbreken van gespen klopte deze redenering niet en moest verder gezocht worden. De opgemeten gegevens werden vergeleken met die in Breitenbach & Kränzlin (1989) en in Ryvarden & Melo (2014). Met de sleutel in dit laatste werk kom je vlot uit bij *Leptoporus mollis*. Op het internet werden vrij snel foto's van *L. mollis* gevonden die erg leken op de vondst uit Bokrijk.

Ecologie en verspreiding

Leptoporus mollis is een saprotrofe bruinrotter die voorkomt op hout van naaldbomen. Buiten de 2 recente vondsten uit Bokrijk zijn in de databank FUNBEL nog 5 vondsten geregistreerd, waarvan 2 in Limburg, 1 in Brabant en 2 in Antwerpen, alle zonder herbariummateriaal. In het herbarium van Plantentuin Meise zijn er twee exsiccaten aanwezig van 1941 uit Ranst, gevonden door Norbert Tuymans. Alle gevonden exemplaren stonden op een dode liggende stam van *Pinus*. In de Verspreidingsatlas van Nederland wordt deze soort als 'uiterst zeldzaam' beschreven met 3 vindplaatsen uit één km-hok in Noord-Brabant. Als substraat staat er dood hout van naaldbomen opgegeven. Ryvarden & Melo (2014) merken op dat er in de meest noordelijke

delen van Europa meer vondsten op *Picea* voorkomen. Mushroom Observer vernoemt *Pseudotsuga menziesii* (Douglasspar) als substraat.

Literatuur en digitale bronnen

Breitenbach, J. & Kränzlin, F. (1986). Pilze der Schweiz. Band 2, Nichtblätterpilze. Luzern.

Ryvarden, L. & Melo, I. (2014). Poroid fungi of Europe. Oslo.

Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging, 2019: FUNBEL-database, Adm. E. Vandeven - [<http://kvmv.be/index.php/soortenlijst> - 19/01/2019]

<https://www.verspreidingsatlas.nl/0425100>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120895>

https://mushroomobserver.org/observer/observation_search?pattern=Leptoporus

Lepiota ochraceofulva – Okerbruine parasolzwam

Gut Tilkin - driesen.tilkin@gmail.com

Foto 1: Okerbruine parasolzwam - *Lepiota ochraceofulva*

Vind- en standplaats

Voor onze Mycolimexcursie van donderdag 25 oktober 2018 zorgde Fred Stiers voor de toelating tot het park van het kasteel Scherpenberg in Nerum bij Tongeren. Kasteelparken staan altijd al op ons verlanglijstje en er toegelaten worden, is niet evident.

Een gedeelte van het park lijkt eerder op een bos met stroken waar esdoorns, elzen, essen en populieren groeien en met een vrij ruige onderbegroeiing met o.a. brandnetel, aalbes... De lemige bodem is er vochtig en stikstofrijk. Aan de rand van dat bosgedeelte staan enkele aangeplante, vrijstaande sparren. Onder die sparren vond Ronny Boeykens een 60-tal lichtbruine, middelgrote parasolzwammen. Enkelen onder ons herkennen deze soort van een vorige vondst in Voeren en de veldterminatie luidde: Okerbruine parasolzwam (*Lepiota ochraceofulva*) (foto 1).

Beschrijving

Macroscopisch

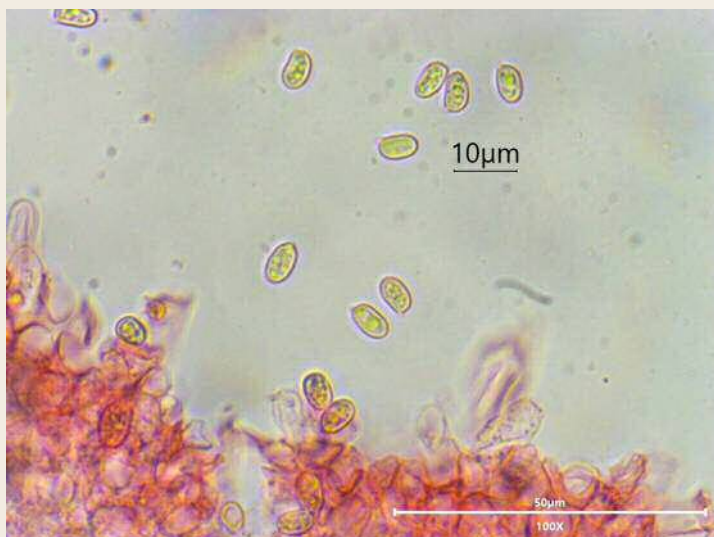
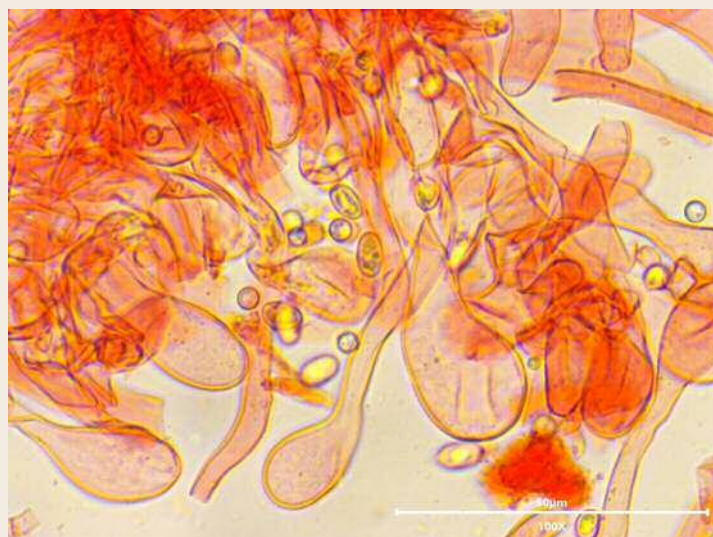
Het onderzochte exemplaar heeft een licht tot matig

gewelfde hoed van 4 cm diameter. De kleur is lichtbruin met een oranje schijn. In het centrum bevindt zich een donker, vlak gedeelte en daarrond staan fijne schubben in concentrische ringen op een bruinoranje ondergrond. De rand is iets vlokkelig. De buikige, crèmekleurige lamellen sluiten naar de steel toe aan op een soort collarium (foto 2) en hebben een gave tot licht gezaagde snede. De steel is zwak clavaat en bij het onderzochte exemplaar 70 mm lang, aan

de top 8 mm diameter en onderaan verbredend tot 13 mm. Op de steel bevinden zich naar beneden toe onduidelijke banden van velumresten. De steel en ook de hoed verkleuren bij behandeling zeer snel naar oranje. De paddenstoel heeft een eerder onaangename, geparfumeerde geur.

Foto 2: *L. ochraceofulva* - collarium

Foto 3: *L. ochraceofulva* - sporenFoto 4: *L. ochraceofulva* - hymeniderm

Microscopisch

De hoedhuid (preparaat uit het centrale middenstuk) is een hymeniderm van clavate elementen met een lengte van 32,0-62,5 μm en een verbrede top van 7,9-16,1 μm diameter. De basidiën hebben 4 sterigmen en een basale gesp. Er werden hiervoor geen afmetingen genoteerd. De cheilocystiden zijn clavaat, 22-26 \times 5-8 μm . De sporen zijn ellipsoïde, 6,2-7,3 \times 4,1-4,8 μm (foto 3), dextrinoïde.

Determinatie

Bovenstaande macroscopische kenmerken leidden ons vrij snel naar de Okerbruine parasolzwam, *Lepiota ochraceofulva* P.D. Orton. Via de microscopische kenmerken verliep de determinatie niet zo vlot. In de sleutel van Vellinga (2001) moet je in de alternatieve sleutel kiezen voor een hymeniderme hoedhuid. Dit kenmerk vonden we niet terug in onze eerste preparaten. In het werk van Piet Kelderman over Parasolzwammen van Zuid-Limburg wordt de soort niet vermeld maar in een later artikel in het PSL-tijdschrift (1997) stelt hij de soort voor als eerste vondst voor Vlaanderen. De hoedhuid wordt er beschreven als "een hymeniderm van clavate, soms subsphaeropedunculate cellen" en ook geïllustreerd. Luc Lenaerts verwees mij naar de oorspronkelijke beschrijving van P.D Orton (1960). Over de hoedhuid schrijft Orton het volgende: 'Hyphae of cap scales of \pm erect clavate to elongate-clavate cells ca. 30-

60/8-15 μ , appearing hymeniform when seen from above; below these are interwoven filamentous clamped hyphae, 4-10 μ diam." Het waren die hyfen die in onze eerste preparaten te zien waren. Voor het waarnemen van het hymeniderm (foto 4) was het nog even oefenen.

Ecologie en verspreiding

Het is een saprotrofe, terrestrische soort die alleenstaand of in groepen in de herfst groeit op een humusrijke, lemige bodem. In Nederland wordt de Okerbruine parasolzwam vooral gesignaleerd aan de rand van loofbossen; in Vlaanderen is de soort eerder onder spar te vinden. Onze vondst is volgens de verspreidingskaart van de KVMV-website de vierde geregistreerde vondst in Vlaanderen. In de Nederlandse Verspreidingsatlas wordt de soort gemeld als zeldzaam.

Literatuur en digitale bronnen

- Kelderman, P. (1997). Nieuwe parasolzwammen voor Limburg (I) in *PSL nieuws* 4/1.
- Orton, P.D. (1960). New checklist of British agaric and boleti: part III in *Transactions of The British Mycological Society* 43 (2): 284.
- Vellinga, E.C. (2001). *Lepiota* in Flora Agaricina Neerlandica. Volume 5.
- <http://www.kvmv.be/index.php/paddenstoelen/soortenlijst/5198>
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/0073550>

Mycenafestival in de tuin; een verslagje

Lucrèse Vannieuwerburgh - vannieuwerburgh.lucrese@skynet.be

September is bijna ten einde wanneer we een beetje melancholisch en bezorgd in de tuin staan en ons afvragen of ze dit jaar, na zo'n droge zomer, wel terugkomen? We hebben het over mycena's. Een tiental jaren geleden verschenen ze hier voor het eerst. Waarom pas dan is ons een raadsel. Maar feit is ook dat er naast het ooit ingezaaide gras, steeds meer mossen, andere grassoorten en wilde plantjes zijn gaan groeien en dat er sinds vele jaren nooit pesticiden en meststoffen gebruikt worden. Wellicht is dit naar hun zin of misschien is het met andere paddenstoelen net als met ascomyceten zoals Bernard Declercq, alias Durius Clericus (2016), schreef: 'Ze houden zich gedeisd en verscholen tot ze iemand ontwaren van wie ze aanvoelen dat die hen erkenning zal geven. In feite niet zo verwonderlijk. Ook wij mensen streven in ons dagelijks leven, bewust of onbewust, naar erkenning en voelen ons niet zo goed in ons vel als we die niet of onvoldoende krijgen. Eenmaal zover, willen die kleinoden daar veel voor terugdoen. En dan gebeurt het kleine wonder'. Daar kijken we nu naar uit.

Eindelijk, op 5 oktober 2018, vinden we twee groepjes Geelsnedemycena (*Mycena flavescens*). Ze zijn talrijk, wel wat klein, grijswit van kleur en staan verdoken tussen het gras. Volgens de boeken zouden ze een gele lamellensnede vertonen vooral naar de hoedrand toe; nu is er echter niet het minste tikje kleur te zien. Wel ruiken ze sterk naar aardappel, een geur die eigen is aan deze soort. Voor alle zekerheid wordt er toch een-tje onder de microscoop bekeken. Onmiddellijk vallen de typische, clavate, obovoïde en ellipsoïde, met cilindrische uitgroeisels bezette cheilocystiden op, die mycena's uit *Mycena* sect. *Filipedes* kenmerken. Bij Geelsnedemycena zijn de cheilocystiden opvallend groot. Na ruim twee weken houden de paddenstoeltjes het voor bekeken en verdwijnen. Ruim een maand later

verschijnt er een nieuw groepje, op een andere plaats, tussen het gras aan de voet van de notelaar, met nog

Fig. 1: Geelsnedemycena - *Mycena flavescens*

kleinere vruchtlichamen die de lichte nachtvorst amper overleven want de volgende dag blijven er slechts drie iele exemplaartjes over. Weer wat later vinden we opnieuw een aantal Geelsnedemycena's, nu bij de kerseelaar. In onze tuin houden ze het bij het gazon. Maar men kan deze soort ook vinden op bemoste boomstronken, afgevalen bladeren en naalden.

Intussen, op 6 november, verschijnt Grijsbruine gras-

Fig. 2: Grijsbruine grasmycena - *Mycena aetites*

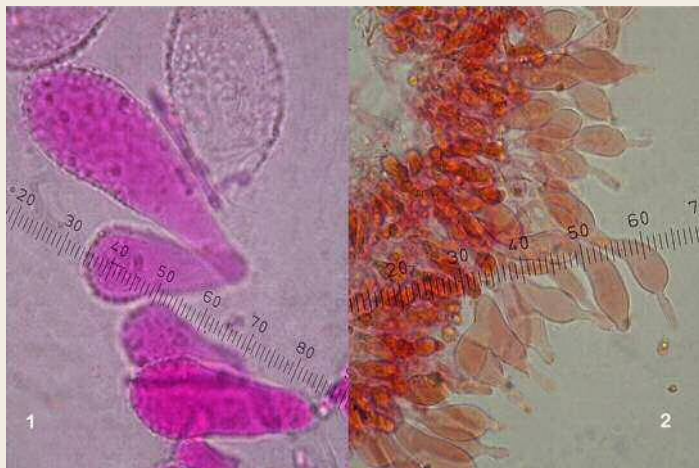

Fig. 3: Cheilocystiden Geelsnedemycena (1) - Grijzbruine grasmycena (2)

Fig. 4: Bruinsnedemycena - *Mycena olivaceomarginata*

mycena (*Mycena aetites*) met 52 ex. verspreid over twee vierkante meter (fig. 2). Ze blijken honkvast te zijn want jaar na jaar staan ze op dezelfde plaats. De hoeden zijn grijsbruin, gestreept, soms roetkleurig met een blekere rand, hygrofaan, wat glibberig bij vochtigheid en geelgrijs wordend wanneer ze uitdrogen. Hun geur is licht rafanoïde. Het zijn echte graslandbewoners uit *M. sect. Fragilipedes*. De cheilocystiden zien er helemaal anders uit (fig.3): glad met vingerachtige uitgroei-sels.

In de loop van de maand duiken er nu her en der in het gazon meerdere groepjes op. Het is voor het eerst dat we een dergelijke verspreiding meemaken.

De volgende dag zien we Bruinsnedemycena (*Mycena olivaceomarginata*), spijtig genoeg slechts één exemplaar. Dus wel wat weinig in vergelijking met de aantallen vorige jaren. Maar twee dagen later ontdekken we

een hele kolonie (fig. 4) op een nieuwe plaats aan de andere kant van het gazon, ruim honderd exemplaren met een grote kleurvariatie van goudgeel tot bijna zwart, de meeste met een roodbruine lamelsnede. Om die reden hoort Bruinsnedemycena thuis in *M. sect. Rubromarginatae*. Opmerkelijk: dag na dag groeit hun aantal. Ze beginnen zich te verspreiden over het hele gazon. Ze staan werkelijk overal. Het lijkt wel een wonder! Wanneer de temperatuur gaat dalen met vrieskoude nachten, verdwijnen ook deze mycena's. Het feest eindigt, zo dachten wij. Maar kijk, dag en nacht werden terug ietsje warmer en overal zien we opnieuw kleine groepjes Bruinsnedemycena.

Aan de rand van een kolonie Bruinsnedemycena merken we ondertussen een drietal opvallend donkere exemplaren op. Het blijkt Stinkmycena (*Mycena leptocephala*) te zijn (fig. 5). De donkerbruine hoeden zijn fel

Fig. 5: Stinkmycena - *Mycena leptocephala*

Fig. 6: Stinkmycena tussen de voegen onder de tuintafel

gestreept, iets bleker naar de rand toe; ze hebben een sterk nitreuze geur en drogen grijsig uit. We kunnen ze verwarren met Grijsbruine grasmycena (*Mycena aetites*) die in dezelfde sectie thuis hoort: *M. sect. Fragilipedes*. Onder de microscoop vertoont de steel van Stinkmycena flink opgeblazen hyfenuiteinden wat je bij Grijsbruine grasmycena nooit vindt.

Stinkmycena is nieuw voor de tuin. We zien dat ze ook nog een plekje gezocht heeft tussen de planken van het terrasje onder de tuintafel (fig. 6). Ze ogen niet erg geweldig, eerder wat frommelig. Her en der tussen de voegen komen er steeds meer. Te gek! Toch weten we dat deze soort niet enkel groeit tussen gras en mos maar ook op boomstronken, liggende takken zowel van naald- als loofhout. Tot onze verbazing vertonen er zich hier en daar in het gazon meerdere kleine groepjes Stinkmycena. Wel zijn ze opvallend bleek, hebben zowat de kleur van Dennenmycena, een soort die we in 2017 voor het eerst in de tuin waargenomen hebben (Vannieuwerburgh 2018). Maar de nitreuze geur verwijst naar Stinkmycena en microscopie geeft uitsluitsel.

Eind november dienden er bladeren opgeharkt en plots ontdekten we kleine witgele paddenstoeltjes naast het terrasje van de tuintafel. Nu hebben we te maken met Bleekgele mycena (*Mycena flavoalba*) (fig. 7). Ze hebben een andere standplaats gekozen dan vorige jaren. Bleekgele mycena is lid van *M. sect. Adonideae*, een sectie waartoe o.a. Adonismycena (*Mycena adonis*) behoort. De globose caulocystiden zijn kenmerkend

Fig. 7: Bleekgele mycena - *Mycena flavoalba*

(fig. 8). Er moet geproefd worden want er is ook *Mycena flavoalba* f. *amara* (J. Favre) E. Ludwig. Buiten de bittere smaak zou er geen macro- of/en microscopisch verschil zijn! Onze exemplaren smaken helemaal niet bitter. Nader onderzoek wijst uit dat onze Bleekgele mycena's op graswortels gehecht staan, een eigenschap die we vorig jaar eveneens vaststelden bij Dennenmycena (*Mycena metata*). Bleekgele mycena kan ook gevonden worden op takjes van loof-en naaldhout, ook op naalden.

Het bleef nu nog uitkijken naar dé verrassing van vorig jaar: Dennenmycena (*Mycena metata*).

Waar ze vorig jaar talrijk aanwezig waren en zich geplaatst hadden in twee grote groepen, verschijnt er op 15 november slechts één klein groepje dat blijft aangroeien tot een veertigtal exemplaren. Tien overleven de drie opeenvolgende vriesnachten. Ik bestempel ze als overlevers. Van de andere mycena's is er geen spoor meer.

Dit jaar missen we Biezenmycena (*Mycena bulbosa*). Deze kleine mycena vonden we voor het eerst in de maand september 2013, groeiend tussen gras en mos. Tijdens de daaropvolgende jaren was de soort steevast van de partij in de maanden september, oktober en november, altijd op dezelfde plaats (Vannieuwerburgh 2014). Vanaf het voorjaar 2018 lieten we dat stuk gazon met rust om het pas in september opnieuw te maaien. Grassen, mossen, wilde bloemen mochten er naar believen groeien en bloeien. Misschien was dit

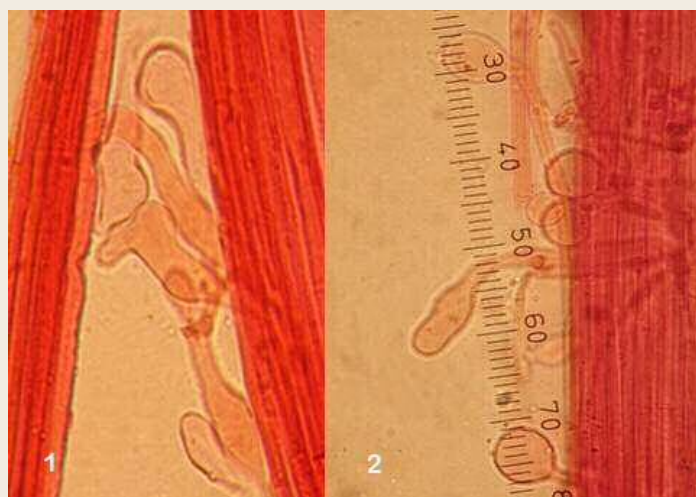

Fig. 8: Caulocystiden Stinkmycena (1) - Bleekgele mycena (2)

niet naar de zin van deze kleine mycena, of had het met de langdurige droogte te maken?

Buiten al deze graslandbewoners waren er in de loop van de laatste tien jaren ook nog enkele sporadische verschijningen zoals een bundel Grote bloedsteelmycena (*Mycena haematopus*), 'Bleeding mycena' wegens het bloedrode sap dat bij beschadiging afgescheiden wordt. Deze stond op een dikke, verrotte, liggende tak van Hazelaar. Bijzonder, althans voor ons, is de bioluminescentie van zowel het mycelium als de vruchtlichamen met als gevolg dat we meerdere avonden in het donker heel benieuwd maar tevergeefs gespeurd hebben naar het groenig licht dat deze soort kan uitstralen.

Met een Kleine breedplaatmycena (*Mycena speirea*) op een takje, verdoken onder afgevallen bladeren van de Hazelaar, sluiten we dit verhaal af. Het was een erg klein exemplaar met een compleet wit hoedje van 3 mm diameter, dat op het eerste zicht aan *Hemimycena* deed denken.

Het moet gezegd: dit najaar beleefden we in de tuin een geweldig mycenafestival!

Er dient ook vermeld te worden dat er, behalve *Mycena*-soorten, ook nog paddenstoelen uit de genera *Entoloma*, *Rickenella*, *Omphalina*, *Galerina*, *Lycoperdon* en *Pholiota* te vinden waren.

Literatuur

Durius Clericus (2016). Omtrent de relatieve zeldzaamheid van ascomyceten. Een pseudowetenschappelijke benadering. *Sporen* 9-3: 19

Ludwig E. (2012). Pilzcompendium Beschreibungen (Band 3). Fungicon-Verlag, Berlin. 881 pp.

Vannieuwerburgh, L. (2014). Een onwillige grasmachine en de Biezenmycena (*Mycena bulbosa* (Cejp) Kühner). *Sporen* 7-2: 15-17

Vannieuwerburgh, L. (2018). What's in a name? Een klein verhaal. *Sporen* 11-1: 9-10

Rapporten Sevendonk en Tielenkamp

Rapporten 'Ecologische interpretatie inventarisatie paddenstoelen Militair domein Tielenkamp en Bosreservaat Sevendonk' beschikbaar gesteld aan de KVMV-leden.

Gustaaf Elsermans en François Bartholomeeusen, beiden lid van de afdeling AMK, inventariseerden de fungi en de slijmzwammen van het Tielenkamp (Turnhout) van 2010 tot en met 2014 en van het bosreservaat Sevendonk (Turnhout) van 2015 tot en met 2017.

In opdracht van ANB werden deze waardevolle gegevens door Natuurpunt Studie geanalyseerd en in twee rapporten weergegeven.

- Steeman R. (2017). Ecologische interpretatie inventarisatie paddenstoelen Bosreservaat Sevendonk. Rapport Natuurpunt Studie 2018/6, Mechelen

- Steeman R. (2017). Ecologische interpretatie inventarisatie paddenstoelen militair domein Tielenkamp. Rapport Natuurpunt Studie 2017/42, Mechelen

Kris Rombouts (ANB) gaf ons de toelating om deze rapporten beschikbaar te stellen aan de KVMV-leden. Deze vindt u op de website onder de rubriek Documentatie:

<http://kvmv.be/index.php/documentatie>.

Kennisgeving: L. Deceuninck

Bosreservaat Sevendonk

Militair domein Tielenkamp

Mijlpalen zijn er om slingers aan op te hangen
 André en Flory de Haan: viering 50 jaar mycologie

Tijdens de Algemene vergadering van de KVMV die doorging tijdens de Vlaamse Mycologendag van maart 2018 kreeg André de Haan voor zijn 50 jaren mycologie, zijn enorme inzet voor de AMK en voor de mycologie in het algemeen het KVMV-erelidmaatschap aangeboden. In september 2018, vijftig jaar na zijn eerste stappen in de mycologie, werden hij en zijn echtgenote Flory door de afdeling AMK gevierd.

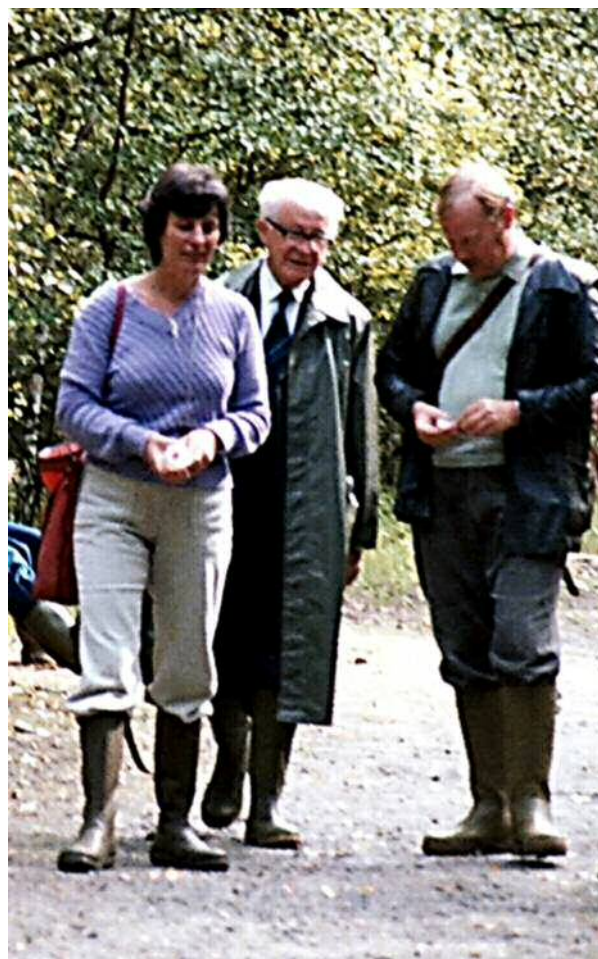

Dinsdag 25 september 2018 leek een gewone determinatieavond, althans voor André de Haan. De vaste microscopiebezoekers startten mooi hun determinaties en André hielp nietsvermoedend zoals we dat van hem al 50 jaar gewend zijn. Vol geduld, kritisch, steeds met een gestructureerde uitleg. Hij had dan ook veel te begeleiden, een speciaal voor hem meegebrachte *Entoloma* (satijnzwam), een *Psathyrella* (franjehoed)... en een *Paxillus ammonia-virescens*, na moleculair onderzoek nu synoniem van *Paxillus validus* (Grote krulzoom).

Klokslag 20.30 u. checkten we bij André of zijn 50 jaar lidmaatschap wel klopte. Na zijn bevestigende reactie vonden we dat dit toch echt wel om een feestje vroeg. Het waren namelijk geen gewone 50 jaren lidmaatschap maar 50 jaren gedreven mycologie. Dit was zeker geen eindpunt maar wel een bijzondere mijlpaal die moest gevierd worden. Kwamen er van buiten toch niet ineens nog een twintigtal leden binnengelopen zeker? En daarbij nog onder luid geroep van "Waar is dat feestje"! Ook enkele leden uit andere afdelingen kwamen meevieren.

Flory, de echtgenote van André, was dan wel betrokken geweest bij de voorbereiding van het verrassingsfeestje maar wat zij niet wist, was dat zij ook mee gevierd werd.

Wat toen volgde, was een leuke wandeling doorheen de tijd aan de hand van een powerpointpresentatie met foto's uit de oude doos. Daarbij kwam goed aan bod hoe groot de geleverde bijdrage van André aan de mycologie en aan de Antwerpse Mycologische Kring wel was. Denk daarbij aan de verschillende functies die André bekleedde: werkend lid, raadslid, redactielid, eindredacteur *Sterbeecia*, AMK-voorzitter (2001-2008), mycologisch verantwoordelijke. Hij werd door de leden onder andere getypeerd als 'gedreven', 'goede speurder', 'eersteklas leermeester', 'uitmuntende mycoloog', 'toegewijd', 'wetenschapper', 'excellent tekenaar', 'vooraanstaand medewerker aan de tijdschriften', 'AMK-minded'. Ook mogen we zijn vele publicaties niet vergeten maar meer daarover in het eerstvolgend *Sterbeecia*-nummer (35).

Flory en André met Louis Imler

Flory werd gelauwerd voor haar tomeloze steun en toeverlaat aan André en de grote steun aan en inzet voor de AMK-leden. Als kers op de taart volgde dan een compilatie van videoclips. Meerdere vrienden van André en Flory hadden in de voorafgaande maanden elk een videofragment opgenomen om hen te feliciteren of te bedanken. We sloten de avond af met bloemen en een boek over moleculaire celbiologie. Het geplande 'Sterbeeckia-special'-nummer, opgedragen aan André, had vertraging opgelopen en zal daarom begin 2019 alsnog aan hem overhandigd worden. Enkelen bezorgden hen achteraf nog een leuke attentie of een extra knuffel.

Bloemen voor Flory

André de Haan dankte uit hun beider naam alle aanwezigen en 'medeplichtigen' voor al dat moois.

Na een receptie met passend gelegenheidsgebak keerden André en Flory, tevreden maar toch nog wat onthutst, huiswaarts.

Lieve Deceuninck

Mycology@ugent (2)

Nieuws uit de Onderzoeksgroep Mycologie, Universiteit Gent

Eske De Crop - eske.decrop@ugent.be
 Mieke Verbeken - mieke.verbeken@ugent.be

Een jaar geleden startte ik als postdoctoraal onderzoeker in de Onderzoeksgroep Mycologie aan de Universiteit Gent. Mijn postdocproject is getiteld 'Ectomycorrhizanetwerken in Afrikaanse miombo bossen: samenstelling en invloed van verschillende types landgebruik'.

Tijdens mijn doctoraat bestudeerde ik de taxonomie en fylogenie van het melkzwammengenus *Lactifluus*. We verzamelden een wereldwijde collectie aan *Lactifluus*-soorten. Deze werden morfologisch, maar vooral moleculair, onderzocht en droegen bij tot een wereldwijde fylogenie van het genus. Later startten we ook een project waarbij we de gemeenschappen van ectomycorrhizazwammen van drie grote vegetatietypes in Afrika in kaart brachten. Voor mijn postdocproject focussen we ons op één van deze vegetatietypes, nl. de miombo. Mijn huidige project bouwt verder op beide vorige projecten.

Miombo is het meest uitgestrekte vegetatietype in Afrika en bedekt een oppervlakte van ongeveer 2,8 miljoen km² in Oost-, Centraal- en West-Afrika. In de miombo zijn bomen van de Vlinderbloemenfamilie, vooral de genera *Brachystegia*, *Julbernardia* en *Isoberlinia* (onderfamilie Caesalpinioideae) dominant, alle geassocieerd met ectomycorrhizazwammen (ECM).

De meeste streken waar miombo voorkomt, kennen een sterk toenemende menselijke populatiegroei, met een daaruit volgende stijgende druk op de bossen. Het effect hiervan, en meer specifiek op de ECM-fungi, is weinig tot niet gekend.

Met dit onderzoek willen we de diversiteit aan ECM-fungi in de miombo bestuderen, waarbij we onaangetaste miombo vergelijken met miombo onder verschillende soorten landgebruik. Hiervoor zullen we grond- en wortelstalen verzamelen, waarvan we het aanwezige DNA van ECM-fungi in kaart zullen brengen via DNA-metabarcoding. De kennis van deze ECM-netwerken is uitermate belangrijk wanneer we de ecologie van de miombo in al zijn aspecten willen begrijpen en willen vertalen in een beter beheer. Het belang van de miombo-bossen voor de lokale bevolking is ontzettend groot, niet alleen voor houtwinning maar ook voor de zogenaamde "non-timber forest products" zoals vruchten, honing, brandhout, veevoeder en niet in het minst paddenstoelen. In veel Afrikaanse landen worden zeer veel wilde paddenstoelen gegeten: vooral ECM-genera zoals amanieten, cantharellen, russula's en melkzwammen.

Het interpreteren van metabarcodingstalen is niet altijd even voor de hand liggend. Enerzijds krijg je slechts een korte sequentie per specimen en anderzijds is de interpretatie van de resultaten sterk afhankelijk van de aanwezige sequenties in publieke databanken (zoals GenBank of UNITE). Vaak zijn er wel sequenties van nauwverwante soorten aanwezig, maar is hun taxonomische positie erg onduidelijk. Om ervoor te zorgen dat we de resultaten van onze

metabarcodingstudie zo goed mogelijk kunnen interpreteren, willen we een dataset opbouwen die als referentiekader kan dienen in latere studies. Deze dataset bevat gekende sequenties van Afrikaanse ECM-fungi met een correcte taxonomische positie.

Om het referentiekader uit te bouwen zamelen we tijdens expedities ook vruchtlichamen in van alle ECM-fungi; deze collecties zullen toegevoegd worden aan de huidige fylogenieën. In een tweede stap zullen we de Afrikaanse collecties van ECM-fungi uit het herbarium/fungarium van de Universiteit Gent voorzien van een DNA-barcode. Verder willen we deze collecties toevoegen aan de digitale versie van het herbarium. Dit laat ons toe deze collecties makkelijker te raadplegen en toe te voegen aan verschillende studies.

Door de resultaten van de metabarcoding-studie te vergelijken met deze referentiedataset willen we een zo realistisch mogelijk beeld krijgen van de ECM-gemeenschappen in de miombo. De resultaten willen we dan vertalen in adviezen voor duurzaam beheer van deze bossen.

Eske De Crop

ZWAM

afdelingsnieuws

Beste ZWAM-vrienden,

Het bestuur van de ZWAM nodigt jullie uit op een 'voorjaarsbijeenkomst' te Heverlee op zaterdag 27 april 2019 om 14.30 u.

Plaats van het gebeuren: 'Alvinnenberg' te Heverlee. Deze plaats is goed bereikbaar met de wagen via de ring van Leuven. Neem de N3 richting Tervuren tot Terbank. Bij de verkeerslichten linksaf en dan rechtdoor de Celestijnenlaan in (dus NIET naar rechts richting Overijse).

In de Celestijnenlaan neem je de tweede straat rechts, de Joos Florquinlaan. Die maakt eerst een bocht naar rechts en dan naar links. Neem vervolgens de eerste straat rechts, de Gaston Feremanslaan en rij de straat door tot het einde, waar je rechts de parking kan oprijden. De zaal hoort dus bij Alvinnenberg, een woonvoorziening en dagbesteding voor mensen met een beperking.

Voor deze bijeenkomst hebben Michèle en Paul een koffietafel met taart voorzien, waarvoor een bijdrage van € 7,00 per persoon wordt gevraagd, ter plaatse te betalen.

Wie wil deelnemen moet zich inschrijven bij Paul en Michèle, hetzij via telefoon 016 48 02 57 of via email paulwieers@hotmail.com, maar vóór 15 april 2019!

Uiteraard zullen we het over het voorbije jaar hebben, de kalender voor dit jaar en veel paddenstoelen, maar dat niet alleen. Gezellig bijpraten en er een leuke namiddag van maken is de boodschap.

Nieuwtjes uit recente tijdschriften (12.1)

Wim en Roosmarijn Veraghtert-Steeman

wim.veraghtert@gmail.com - roosmarijn.steeman@natuurpunt.be

Schweizerische Zeitschrift für Pilzkunde 2018 (4)

M. Rolf bespreekt twee bijzondere vondsten van korstzwammen uit de Elzas: *Phanerodontia magnoliae* en *Guepinopsis buccina*. In het tweede deel over de Russulaceae worden door J.-P. Monti en Y. Delamadeleine de melkzwammen behandeld, waarbij alle secties kort besproken worden. De verschillen tussen twee truffels: *Choiromyces maeandriiformis* en *C. magnusii* worden samengevat door H. Cléménçon. F. Delmenco maakt een uitgebreide, geïllustreerde beschrijving op van *Cryptocoryneum rilstonei*.

Field Mycology 19 (4)

G. Kibby maakte een portret van *Pholiota gummosa* met foto's van de look-alikes *P. alnicola* en *P. highlandensis*. Een nieuwe soort voor Groot-Brittannië is *Cantharellus romagnesianus*; deze vondst wordt beschreven door P. Penna met een sleutel erbij voor de 8 Europese soorten uit dit genus. A. Henrici, A. Martyn Ainsworth en K. Liimatainen wijden een artikel aan het feit dat *Antrrodia pseudosinuosa* synoniem is aan *Trametopsis cervina*. K. Liimatainen en A. Martyn Ainsworth brengen de resultaten van een DNA-analyse van 15 soorten uit het genus *Cortinarius* die gebonden zijn aan *Helianthemum* in Groot-Brittannië en voegen hier ook een sleutel aan toe, waarin bij twee soorten wordt vermeld dat een ITS-sequentie nodig is om deze twee met zekerheid uit elkaar te houden.

B. Ing, M. Macdonald en S. Taylor wijden een artikel aan de zwam die van whisky houdt, een zwarte korstvormige schimmel uit het genus *Baudoinia*, die steeds in de buurt van distilleerderijen wordt gevonden omdat hij ethanol kan gebruiken als koolstofbron.

Der Tintling 116-2018 (6)

Portret 217 behandelt *Entoloma atrocoeruleum*, een paarse, boreale satijnzwam uit het subgenus *Leptonia*, die sterk lijkt op *E. coeruleocarneosum*. W. Peltz wijdt een artikel aan *Hericium erinaceus*. K. Montag behandelt een hele reeks azuurblauwe en paarse paddenstoelen met soorten als *Entoloma chalybeum*, *Lepista glaucocana*, *Hydnum caeruleum*, *Cortinarius eucaeruleus*...

Een artikel van P. Raff beschrijft het leven van R. Heim als

ecoloog, mycoloog en psychonaut met vermelding van zijn onderzoek naar hallucinogene paddenstoelen. Het genus *Arrhenia* s.l. wordt uitgebreid besproken in een artikel van K. Montag. Ook van deze auteur is het eerste deel in een reeks over *Cortinarius*, waarin het genus *Phlegmacium* wordt behandeld. Portret 2018 behandelt *Tarzetta catinus*.

Miscellanea Mycologica 110-2018

D. Deschuyteneer maakt een uitgebreide bespreking van *Psathyrella piluliformis* met microscopiefoto's van de cheiloen pleurocystiden en hij maakt ook de vergelijking met de sterk gelijkende *Psathyrella laevisissima*. J.J. Wuilbaut brengt verslag uit van het paddenstoelenseizoen in Catalonië met foto's van *Hemileccinum impolitum*, *Pisolithus arhizus*, *Suilus mediterraneensis*...

B. Clesse publiceert een aantal foto's van het paddenstoelenseizoen van 2018 in België: *Artomyces pyxidatus*, *Chromocyphella muscicola*, *Mycena stipata*, *Mitruha paludosa*...

Zeitschrift für Mykologie 84/2 – 2018

C. Gubitz maakte een studie van de misvormingen van vruchtlichamen bij *Clitopilus geminus*. Deze kunnen veroorzaakt worden door *Hypomyces*-schimmels, een virusinfectie of genetische wijzigingen veroorzaakt door vervuiling. J. Kruse, H. Thiel, U. Braun, F. Klenke, B. Sothmann en V. Kummer wijden een artikel aan merkwaardige vondsten uit de groep van de fytoparasitische microzwammen: *Podosphaera balsaminae*, *Puccinia gibberulosa*, *P. phyllostachydis*, *Uromyces phlei-michelii*, *Urocystis irregularis*, *Ustilago serpens*, *U. striiformis*... H. Halbwachs wijdt een artikel aan de levensstrategie van fungi: van egoïsten tot opportunisten en pioniers. Vervolgens schrijft deze auteur een uitgebreid artikel over plaatjeszwammen die koudere, alpiene regionen verkiezen.

Coolia 62 (1) – 2019

A. Termorshuizen en M. Boomsluiters bespreken kort de 6 soorten Jeneverbesroest (*Gymnosporangium*) en maken hierbij wereldkundig dat ze een WhatsAppgroep oprichten om de kennis over fenologie en verspreiding van deze soorten te verhogen. A. van der Putte brengt verslag uit van de NMV-excursies in 2017 met foto's van bijzondere vondsten zoals *Hymenoscyphus rhodoleucus*, *Psathyrella pannucioi*-

des, Ischnoderma resinosum, Entoloma querquedula...

Th. W. Kuyper doet het verhaal van een Afrikaanse orchidee (*Oeceoclades maculata*) die op korte tijd grote delen van het Amerikaanse continent koloniseerde als invasieve exoot. Een belangrijk deel van dit succesverhaal is dat deze orchidee bij het kiemen aangewezen is op de associatie met een *Psathyrella* die nauw verwant of zelfs gelijk is aan *P. candolleana*.

P.-J. Keizer onderzocht de zekerheid van de vier geregistreerde Nederlandse waarnemingen van Larikszwam (*Fomitopsis officinalis*) en kwam tot de conclusie dat er twijfels bestaan of deze zwam ooit in Nederland werd gevonden. N. en M. Dam

brengen verslag uit van het Cristella-voorjaarsweekend van 2018 met foto's van soorten als *Helicobasidium brebissonii*, *Sistotrema coroniferum*... In het artikel zit ook een sleutel tot korst- en puistvormige kogelzwammen van het geslacht *Hypoxylon*, die werd opgesteld door E. Osieck. De eerste collectie voor Nederland van een trilzwamachtige polypoor, *Aporpium canescens*, wordt beschreven en geïllustreerd door N. en M. Dam, waarbij ook zijn taxonomische en nomenclaturale status bediscussieerd wordt. Tot slot vergelijkt M. Boomsluiter twee look-alikes: *Psathyrella berlinensis* en *Coprinellus bisporus*.

BIB nieuws

We kunnen ons verheugen over verschillende nieuwe aanwinsten in de bibliotheek.

- ✓ Wergen Björn, 2018, Handbook of Ascomycota, Volume 1a, Pyrenomycetes s.l. mit 0-1 fach septierten Sporen. (Asc 41/1)
- ✓ Wergen Björn, 2018, Handbook of Ascomycota, Volume 1b, Pyrenomycetes s.l. mit zweifach septierten bis mauerförmigen Sporen. (Asc 041/2)
- ✓ Cacialli G., Caroti V. & Doveri F., 1995, Funghi fimicoli, E rari o interessanti del litorale Toscano, Schede di Micologia, Volume 1. (Alg 077)
- ✓ Moser Meinhard, 1963, Kleine Kryptogamenflora, Ascomyceten, Band 2a. (Asc 042)
- ✓ Verschillende auteurs, 2013, Russulales 2010, Proceedings of the congress held in Massembre (Scripta Botanica Belgica, Volume 51). (Mag 066)
- ✓ Marxmüller Helga, 2014, Russularum icones, Iconographie des Russules, Volume 1. (Mag 069a)
- ✓ Marxmüller Helga, 2014, Russularum icones, Iconographie des Russules, Volume 2. (Mag 069b)
- ✓ Garcia Carlos Monedero, 2011, El Género Russula en la Peninsula Iberica. (Mag 070)
- ✓ Kibby Geoffrey, 2011, The genus Russula in Great Britain. (Mag 071)
- ✓ Knudsen H. & Vesterholt J., 2018, Funga Nordica. (Baf 026/2)
- ✓ Consiglio G., Setti L., I generi Hohenbuehelia e Resupinatus in Europa. (Mag 072)
- ✓ De Kesel A., Kasongo B., Degreef J., 2017, Champignons comestibles du Haut-Katanga (R. D. Congo), Volume 17. (Vul 054)

We willen hierbij onze leden P. van Eekelen, A. De Kesel en F. Thevissen bijzonder hartelijk bedanken voor het door hen geschonken mycologisch materiaal ten behoeve van de KVMV-bibliotheek en de bioruimte.

Tot een volgende Sporen,

Lucy

Inhoud

1	Editoriaal	<i>M. de Haan</i>
2	Excursiekalender	
3	Educatieve bijeenkomsten	
6	28 ^{ste} Vlaamse Mycologendag	<i>M. Verbeken/N. Schoutteten</i>
7	Cartoon	<i>S. Persoons</i>
8	Witte gladsteelmycena (<i>Hemimycena pseudogracilis</i>), een zeldzame soort?	<i>L. Vannieuwerburgh</i>
11	Verrassende vondsten kort toegelicht (6)	<i>Div. - red. G. Tilkin</i>
11	<i>Pseudotomentella atrofusca</i> (Zwartbruin rouwvliesje)	<i>M. Detollenaere</i>
13	<i>Leptoporus mollis</i> (Zachte kaaszwam)	<i>D. Thora</i>
15	<i>Lepiota ochraceofulva</i> (Okerbruine parasolzwam)	<i>G. Tilkin</i>
17	Een mycenafestival in de tuin; een verslagje	<i>L. Vannieuwerburgh</i>
20	Rapporten Sevendonk en Tielenkamp	<i>L. Deceuninck</i>
21	André en Flory de Haan: viering 50 jaar mycologie	<i>L. Deceuninck</i>
23	Mycology@ugent (2)	<i>E. De Crop</i>
24	Afdelingsnieuws ZWAM	<i>G. Buelens</i>
25	Nieuwtjes uit de recente tijdschriften	<i>R. Steeman/W. Veraghtert</i>
26	Bib-nieuws	<i>L. de Nave</i>

Colofon

SPOREN is een uitgave van de KVMV, de Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging vzw.

Afdelingen: Antwerpse Mycologische Kring (AMK), Mycologische Werkgroep Limburg (Mycolim), Oost-Vlaamse Mycologische Werkgroep (OVMW) en Zelfstandige Werkgroep voor Amateurmycologen (ZWAM).

Voorzitter: Myriam de Haan

Leopoldstraat 20, bus 1.1, 2850 Boom - 03 888 75 14 - myriam.de.haan@skynet.be

Ondervoorzitter: Mieke Verbeken

Predikherenstraat 37, 8750 Wingene - 051 65 89 80 - mieke.verbeken@ugent.be

Penningmeester: Lieve Van Boeckel-Deceuninck

Alexander Franckstraat 235 - bus 3, 2530 Boechout - 03 455 01 27 - 0475 268 167 - lieve.deceuninck@skynet.be

Secretaris: Dieter Slos

Weitingstraat 8, 9881 Aalter - 09 374 63 11 - dieterslos@gmail.com

Ledenadministratie: Robert De Ceuster

Kloosterbergstraat 34, 3290 Diest - 013 33 57 96 - robert.de.ceuster@scarlet.be

Overige bestuurders:

André De Kesel, Haesaertsplaats 15, 2850 Boom - 0473 927 926 - andre.dekesel@plantentuinmeise.be

Georges Buelens, Grensstraat 56, 3271 Averbode - 0471 205 014 - georges.buelens@telenet.be

Gut Driesen-Tilkin, Kruisheideweg 32, 3520 Zonhoven - 011 72 59 24 - driesen.tilkin@gmail.com

Richard Pawlowski, Naaldert 8, 3550 Heusden-Zolder - richard.pawlowski@scarlet.be

Roosmarijn Steeman, Bist 66, 2500 Lier - 0485 68 88 48 - roosmarijn.steeman@gmail.com

Wim Veraghtert, Bist 66, 2500 Lier - 0496 97 87 79 - wim.veraghtert@gmail.com

Internet: KVMV: www.kvmv.be

AMK, MYCOLYM, OVMW en ZWAM vindt u onder de rubriek "Afdelingen"

Verantwoordelijke bibliotheek:

Lucy de Nave, Jan Van Rijswijcklaan 277, 2020 Antwerpen - lucy.denave@gmail.com

FUNBEL

Secr.: Emile Vandeven, Kleinewinkellaan 53 bus 1, 1853 Strombeek-Bever, 02 267 74 18 - vandeven.emile@skynet.be

Lidmaatschap KVMV 2019: bedraagt 23 euro (inwonende gezinsleden zijn automatisch medelid), te storten op de rekening IBAN BE17 7370 1875 7621 (BIC-code KREDBEBB) van de Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging, Universiteitsplein 1, 2610 Antwerpen. Voor leden buiten Europa bedraagt het lidmaatschap 30 euro. De eventuele bankkosten worden gedragen door de opdrachtgever. *Sterbeekia* en de nieuwsbrief *Sporen* (4 maal/jaar) zijn begrepen in het lidgeld.

Sporen

Verantwoordelijke uitgever: Danny Minnebo, Kleine Molenstraat 19, 9290 Overmere

Redactieleden: Georges Buelens, Robert De Ceuster, Gut Tilkin, Lieve Deceuninck en Ruben De Lange

Eindredactie en lay-out: Danny Minnebo - 09 367 95 49 - minnebo.troch@pandora.be

Ieder lid kan publiceren in *Sporen*. **Teksten** voor volgend nummer moeten **vóór 1 mei 2019** gemaïld worden naar het redactielid van zijn afdeling:

AMK	> Lieve Deceuninck	- lieve.deceuninck@skynet.be
MYCOLIM	> Gut Tilkin	- driesen.tilkin@gmail.com
OVMW	> Ruben De Lange	- ruben.delange@ugent.be
ZWAM	> Georges Buelens	- georges.buelens@telenet.be

Foto's of figuren in de tekst worden best nog eens afzonderlijk meegestuurd als beeldbestand, liefst als .jpg.

COPYRIGHT ©

Het copyright voor tekst en illustraties van de artikels berust bij de Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging (KVMV). Auteurs behouden het recht om de eigen tekst en illustraties voor andere doeleinden te gebruiken. Het is niet toegestaan volledige of gedeelten van artikels of illustraties over te nemen zonder toestemming van de redactie.

ISSN 2030-367X